

Міністерство освіти і науки України
Київська міська рада
Асоціація міст України
Академія муніципального управління МОН України
Білоруський державний економічний університет (Республіка Білорусь)
Комратський державний університет (Республіка Молдова)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**ФІНАНСИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ
РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

25 квітня 2014 р.

Київ – 2014

Міністерство освіти і науки України
Київська міська рада
Асоціація міст України
Академія муніципального управління МОН України
Білоруський державний економічний університет (Республіка Білорусь)
Комратський державний університет (Республіка Молдова)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**ФІНАНСИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ
РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

25 квітня 2014 р.

Київ – 2014

Редакційна колегія:

Присяжнюк В. К.
Кондрашихін А. Б.
Савченко К.В.

Рецензенти:

Левковська Л. В., доктор економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу ДУ «Інститут економіки природокористування і сталого розвитку НАН України»;
Петкова Л. О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки Черкаського державного технологічного університету;
Чернюк Л. Г., Заслужений діяч науки і техніки України, доктор економічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу соціальної інфраструктури Інституту демографії та соціальних досліджень НАН України;
Шпильова В. О., доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри економіки та менеджменту ПВНЗ «Європейський університет», Черкаська філія.

Організаційний комітет:

Безус П. І. – проректор АМУ, к.е.н., проф. (керівник секції); **Богдан Н. І.** – д.е.н., проф., проф. кафедри Національної економіки та державного управління Білоруського державного економічного університету (Республіка Білорусь); **Боронос В. Г.** – д.е.н., доц., проф. кафедри фінансів і кредиту Сумського державного університету; **Даній О. І.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри економіки підприємства АМУ; **Кириленко О. П.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри фінансів Тернопільського національного економічного університету (керівник секції); **Кондрашихін А. Б.** – д.е.н., доц., завідувач кафедри державних та місцевих фінансів АМУ (керівник секції); **Кракашова О. А.** – директор ООО «Научно-исследовательский центр Экономики, математики и менеджмента» (Російська Федерація); **Левитская А. П.** – д.е.н., доц., доц. кафедри «Економіка» Комратського державного університету (Республіка Молдова); **Небрат В. В.** – д.е.н., с.н.с., завідувач відділу ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»; **Приходько Х. В.** – д.ю.н., проф., завідувач кафедри муніципального права АМУ (керівник секції); **Савченко К. В.** – к.е.н., доц. кафедри державних та місцевих фінансів АМУ (керівник секції); **Свстлов Б. Т.** – к.е.н., проф., заст. завідувача кафедри економіки АМУ; **Царенко О. В.** – д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту АМУ; **Чала Н. Д.** – д.н.д.у., доц., доц. кафедри державних та місцевих фінансів АМУ (керівник секції).

Ф59 Фінанси в умовах модернізації регіональної економіки // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 25 квітня 2014 р. / Редакція В. К. Присяжнюк, А. Б. Кондрашихін, К. В. Савченко. – К.: Академія муніципального управління, 2014. – 169 с.

*Рекомендовано до друку вченою радою Академії муніципального управління
Протокол № 4 від 4 червня 2014 року*

Наукове видання

Матеріали публікуються в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, імен, збереження конфіденційної інформації, комерційної таємниці, персональних та інших даних й дотримання авторських прав.

УДК 336(477-32)
ББК 65.9(4Укр)26

© Міністерство освіти і науки України, 2014
© Академія муніципального управління, 2014
© Автори, 2014

ISBN 978-611-01-0641-2

ЗМІСТ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Фінанси в умовах модернізації регіональної економіки», тези доповідей, Резолюція конференції (25 квітня 2014 р.)

<i>Присяжнюк В. К.</i> Передмова.....	7
<i>Акименко В. В., Акименко О. Ю.</i> Фінансовий потенціал податків в структурі продуктивних сил регіону.....	8
<i>Беззубко Л. В., Генова А. А.</i> Фінансова складова ресурсів розвитку місцевого самоврядування.....	10
<i>Безус А. М.</i> Удосконалення систем управління фінансовим ринком.....	12
<i>Безус П. І.</i> Роль держави у формуванні фінансово-економічного механізму розвитку регіонів.....	14
<i>Белець Ж. А.</i> Програмно-цільове бюджетування на місцевому рівні в умовах обмежених фінансових ресурсів.....	16
<i>Бисловолова Н. М.</i> Комунікативні зв'язки відділу маркетингу та їх вплив на ефективність діяльності машинобудівного підприємства.....	18
<i>Білоус С. І.</i> Пріоритети фінансування регіональних страхових програм.....	21
<i>Бобровська О. Ю.</i> Підвищення ролі економічної політики у трансформаційних і модернізаційних процесах.....	22
<i>Бондаренко Г. В.</i> Кластерні ініціативи в європейських країнах та їх вплив на економіку регіону.....	23
<i>Бондаренко О. В.</i> Фінансування регіональної інфраструктури рециклінгу відходів і її ефективність.....	25
<i>Борисова В. А.</i> Екологічний аудит на регіональному рівні.....	27
<i>Борнос В. Г.</i> Роль і місце фінансового потенціалу території в державній фінансовій політиці.....	29
<i>Браташ М. А.</i> Оптимізація використання фінансових ресурсів у процесі відтворення житлового фонду.....	31
<i>Васильєва Т. А., Самусевич Я. В.</i> Роль податкової складової у фінансовому забезпеченні регіонів.....	33
<i>Віленчук О. М.</i> Категоріальний зміст страхування у світлі формування сучасного середовища ризикогенного типу.....	35
<i>Герасимук З. В.</i> Територіальна організація фінансових інститутів регіону.....	37
<i>Говорушко Т. А.</i> Європейський досвід децентралізації управління фінансово-економічною сферою регіону.....	39
<i>Гордієнко Л. А.</i> Гендерні підходи при формуванні фінансової політики місцевих органів влади.....	41
<i>Дармограй В. І.</i> Фінансові засади ринкових трансформацій регіональних господарських систем.....	43
<i>Дорина Е. Б.</i> Финансирование инновационного развития на региональном уровне.....	44

<i>Драчук Ю. З.</i> Інвестиційне забезпечення розвитку економіки регіону.....	46
<i>Дуб К. Ю.</i> Спеціальний режим оподаткування для суб'єктів малого бізнесу в Україні: завдання та перспективи розвитку.....	48
<i>Єгоричева С. Б.</i> Теоретичні підходи до аналізу інституційної структури регіональної банківської системи.....	50
<i>Жуковська В. В.</i> Розробка стратегії розвитку підприємства як фактор зміцнення фінансового стану	52
<i>Казюк Я. М.</i> Питання децентралізації управління системою місцевих бюджетів.....	54
<i>Качала Т. М.</i> Муніципалітети в управлінні інвестиціями	57
<i>Квасницька Р. С.</i> Інвестиційний потенціал страхових компаній як запорука забезпечення фінансових інтересів регіону	58
<i>Кириленко О. П.</i> Бюджетна децентралізація як альтернатива федералізації.....	59
<i>Кислинський С. С., Бутко М. П.</i> Наукова компонента новітнього економічного розвитку регіонів України.....	61
<i>Кізіма Т.О.</i> Доходи трудових мігрантів як джерело інвестиційних ресурсів регіону.....	64
<i>Кобушко І. М., Кваша Р. С.</i> Державне регулювання трансфертного ціноутворення в Україні як засіб протидії впливу капіталу.....	66
<i>Козік М. О., Бутко М. П.</i> Принципи формування регіональної зовнішньоекономічної політики.....	68
<i>Кондрашихін А. Б.</i> Регіональні ринки страхових послуг України: перспективи та тенденції розвитку.....	70
<i>Кондрашихін А. Б.</i> Емісійно-фінансова активність регіону й бюджетний процес: пошук кореляції у Севастополі.....	72
<i>Кондрашихін А. Б.</i> Гендерний аспект підготовки кадрів вищої кваліфікації України: спеціальність «Гроші, фінанси і кредит»	73
<i>Копилова О. В.</i> Інфраструктура ринку цінних паперів у фінансовій системі регіону.....	74
<i>Корицунова О. П.</i> Підтримка і розвиток суб'єктів малого і середнього підприємництва як пріоритетний напрямок фінансових інтересів севастопольського регіону.....	77
<i>Кракашова О. А.</i> О мерах повышения эффективности государственного регулирования жилищно-коммунального комплекса региона.....	79
<i>Куракина С. С.</i> Организационно-финансовые аспекты антикризисной политики на предприятиях аграрного сектора.....	82
<i>Курило Л. І.</i> Проблеми фінансування та стимулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері України	84
<i>Курмасв П. Ю.</i> Сучасні проблеми державного фінансування галузі вищої освіти в Україні.....	86
<i>Кюркчу В. И., Левитская А. П.</i> Финансовые аспекты реализации стратегии социально-экономического развития АТО Гагаузия.....	88

<i>Ларина Т. В.</i> Перспективи використання державних фінансів і капітальних вкладень для модернізації економіки регіона: приклад Севастополя і Криму.....	90
<i>Льохін О. В.</i> Проблеми питання забезпечення і управління життєдіяльністю підприємств.....	92
<i>Льохіна І. О.</i> Концептуальні основи побудови моделей мотивації трудової діяльності персоналу підприємств.....	93
<i>Леонов С. В., Височина А. В.</i> Оцінка фінансового потенціалу регіону у контексті реалізації бюджетної політики держави.....	95
<i>Максименко І. Я.</i> Методика оцінки ефективності коопераційних зв'язків підприємств машинобудування	97
<i>Мащевич Ю. М.</i> Проблеми фінансування регіональних інженерно-транспортних проєктів.....	99
<i>Маньковська Т. І.</i> Роль місцевих податків та зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів	102
<i>Небрат В. В.</i> Аксиологічні детермінанти фінансово-економічної модернізації.....	104
<i>Несенюк О. С.</i> Тенденції залучення іноземних інвестицій у євро регіони України.....	106
<i>Олейнікова Л. Г.</i> Позитивні аспекти впровадження бюджетного кодексу України.....	108
<i>Паніж Ю. С.</i> Механізм кластерних територіально-виробничих утворень для стимулювання регіонального розвитку з урахуванням протиріч у бюджетній політиці	110
<i>Пашкевич М. С., Лисунець К. П.</i> Негативні чинники бюджетного регулювання, які впливають на виникнення та розвиток територіальних соціально-економічних депресій.....	112
<i>Пашкевич М. С., Харченко М. О.</i> Соціально-економічний розвиток регіонів та розміщення продуктивних сил в контексті сучасної бюджетної політики України	114
<i>Пекиши С. В.</i> Визначення методів стратегічного управління ресурсозбереженням на підприємствах.....	116
<i>Пилипенко О. Є.</i> Інфляційні процеси в Україні: проблеми та шляхи врегулювання.....	119
<i>Писаренко І. В.</i> Методичні аспекти оцінки боргової безпеки України за існуючою шкалою	121
<i>Пісоцька Т. С.</i> Роль місцевих бюджетів в активізації соціально-економічного розвитку регіонів.....	123
<i>Постовойт А. А.</i> Основні джерела фінансового забезпечення соціальної сфери в регіонах України.....	125
<i>Рожманов В. В.</i> Забезпечення роботи машинобудівних підприємств програмними засобами розвитку територій.....	127
<i>Савенко А. Є.</i> Фінансова глобалізація: концепційні витoki та протиріччя	129

*Леонов Сергій Вячеславович,
доктор економічних наук, професор, проректор;
Височина Аліна Володимирівна, аспірант
кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України», м. Суми*

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Трансформація фінансових відносин на наднаціональному рівні обумовлює необхідність удосконалення засад функціонування фінансової системи на рівні конкретної держави та регіону. На сучасному етапі розвитку національної економіки однією з найбільш проблемних сфер фінансової системи є державні фінанси, зокрема, місцеві бюджети. У рамках забезпечення високого рівня фінансової самодостатності територіальних громад, а також зменшення регіональних диспропорцій особливої актуальності набуває необхідність розробки та імплементації кардинально нових методів організації та регулювання фінансових відносин. Одним із можливих варіантів вирішення означеної проблеми є створення ефективного, науково обґрунтованого та комплексного алгоритму оцінки фінансових можливостей конкретної території, тобто фінансового потенціалу регіону, що і обумовлює актуальність обраної теми.

Перш за все, у контексті даного дослідження варто зазначити, що на сьогоднішній день серед науковців не сформувалося єдиного підходу до вирішення зазначеної вище проблеми, що значною мірою пов'язано з існуванням термінологічної невизначеності, а також плюралізму наукових підходів до ідентифікації сутності та структури фінансового потенціалу на рівні регіону. Саме тому, пропонуємо трактувати фінансовий потенціал регіону як діалектичну єдність фактично акумульованих та потенційних фінансових ресурсів, а також можливостей відповідної території щодо їх ефективного використання з метою забезпечення сталого розвитку регіону. Зазначений підхід є комплексним і дозволяє врахувати як кількісні, так і якісні параметри фінансової системи.

Разом з тим, у контексті дослідження складових фінансового потенціалу регіону дослідники виділяють функціональний та суб'єктний підходи. Відповідно до першого підходу, елементами фінансового потенціалу є потенціали окремих функціональних сфер фінансової системи: інвестиційний, ощадний, кредитний, бюджетний потенціали. Згідно з другим напрямком, фінансовий потенціал регіону представлений сукупністю фінансових потенціалів окремих учасників економічних

відносин, що реалізуються у межах певного регіону. Саме останній підхід є більш зручним для практичної оцінки розміру фінансового потенціалу конкретної території.

Таким чином, з'ясувавши ключові концептуальні аспекти, що характеризують фінансовий потенціал регіону, доцільно перейти до характеристики алгоритму його кількісної оцінки. Отже, початковим етапом даного процесу є збір та систематизація статистичних даних. Необхідно зазначити, що статистичну основу кількісної оцінки фінансового потенціалу можна представити у вигляді трьох груп індикаторів:

1) показники реального ресурсного забезпечення (сукупні ресурси домогосподарств, чистий прибуток підприємств, кредити, надані суб'єктам господарювання, доходи місцевих бюджетів);

2) показники, які відображають обсяг фінансових ресурсів, який може бути залучений до економічних відносин регіону у майбутньому;

3) якісні показники, що відображають здатність економічної системи акумулювати та ефективно використовувати фінансові ресурси (індикатори до даної групи мають бути відібрані з урахуванням високого рівня кореляції з кількісними показниками перших двох груп).

Наступним кроком є приведення кількісних та якісних показників до співставного вигляду, що, відповідно до Методики розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку [1] має здійснюватися із застосування мінімаксного методу, тобто за різними формулами для показників-стимуляторів і дестимуляторів.

Після проведення нормалізації статистичних даних, на наступному етапі відбувається формування еталонного вектору, який буде виступати основою для визначення показника використання фінансового потенціалу регіону. Еталонний вектор має визначатися як сума максимального нормалізованого значення у межах кожного з показників збільшеного на величину середньоквадратичного відхилення від зваженого середньгеометричного. У свою чергу, рівень використання фінансового потенціалу регіону має визначатися як відношення нормалізованого значення конкретного показника до його еталонного значення.

Завершальним етапом алгоритму оцінки фінансового потенціалу регіону є градація регіонів на певні групи в залежності від показника використання їх фінансового потенціалу.

Як висновок варто зазначити, що застосування описаного вище алгоритму дозволить створити основу для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та розробки дієвих загальнонаціональних програм нівелювання регіональних диспропорцій фінансового розвитку.

Перелік використаних джерел

1. Про затвердження Методики розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку [Електронний ресурс] : наказ Державного комітету статистики №114 від 15.04.2003. – Режим доступу : <http://ua-info.biz/legal/basehe/ua-cmtnfu/index.htm>.

Наукове видання

Колектив авторів:

Акименко Віктор Васильович, Акименко Олена Юріївна, Беззубко Лариса Володимирівна, Безус Алла Миколаївна, Безус Павло Іванович, Белец Жанна Аркадіївна, Белолова Наталя Миколаївна, Білоус Сергій Іванович, Бобровська Олена Юріївна, Бондаренко Ганна Володимирівна, Бондаренко Олексій Вікторович, Борисова Вікторія Анатоліївна, Боронос Вікторія Георгіївна, Браташ Мирослава Анатоліївна, Бутко Микола Петрович, Васильєва Тетяна Анатоліївна, Височинна Аліна Володимирівна, Віленчук Олександр Миколайович, Генова Аліса Анатоліївна, Герасимук Зоряна Вікторівна, Говорушко Тамара Андріївна, Гордієнко Людмила Анатоліївна, Дармограй Володимир Іванович, Дорина Елена Борисовна, Драчук Юрій Захарович, Дуб Катерина Юріївна, Єгоричева Світлана Борисівна, Жуковська Вероніка В'ячеславівна, Казюк Яніна Мирославівна, Качала Тамара Миколаївна, Квасницька Раїса Степанівна, Кириленко Ольга Павлівна, Кислинський Станіслав Станіславович, Кізіма Тетяна Олексіївна, Кваша Руслан Сергійович, Кобушко Ігор Миколайович, Козік Марина Олегівна, Кондрашихін Андрій Борисович, Копилова Ольга Володимирівна, Коршунова Олена Павлівна, Кураксина Светлана Савельєвна, Курило Людмила Ізидорівна, Курмасв Петро Юрійович, Кюркчу Виталий Іванович, Левитская Алла Петровна, Ларіна Тетяна Василівна, Лєонов Сергій Вячеславович, Лєпхохін Олександр Васильович, Лєпхохіна Інна Олександрівна, Лисунець Ксенія Павлівна, Максименко Ірина Яківна, Манцевич Юрій Миколайович, Маньковська Тетяна Іванівна, Небрат Вікторія Василівна, Несенюк Оксана Сергіївна, Олейнікова Людмила Григорівна, Папіж Олія Сергіївна, Пашкевич Марина Сергіївна, Пекшин Сергій Володимирович, Пилипенко Олександр Євгенович, Писаренко Ірина Вікторівна, Пісоцька Тетяна Станіславівна, Піун Маргарита Вікторівна, Постовойт Анна Андріївна, Присяжнюк Володимир Костянтинович, Рожманов Віктор Віталійович, Савенко Анна Євгенівна, Савченко Костянтин Вікторович, Самойленко Дар'я Володимирівна, Самусевич Ярина Валентинівна, Свіда Іванна Василівна, Світлий Дмитро Олександрович, Сидорова Антоніна Василівна, Соколенко Людмила Федорівна, Тімргалєєва Ріна Ренатівна, Трейтяк Ольга Віталіївна, Федоренко Анатолій Васильович, Федоренко Валентин Григорович, Федоренко Марія Станіславівна, Філіпенко Тетяна В'ячеславівна, Харів Руслан Ігорович, Харченко Марина Олександрівна, Чала Ніна Дмитрівна, Череп Алла Василівна, Череп Олександр Григорович, Чистякова Світлана Валеріївна, Чукаєва Ірина Костянтинівна, Чумаченко Ольга Григорівна, Шевчук Андрій Васильович.

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ:
«ФІНАНСИ В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ»**

25 квітня 2014 р.

За загальною редакцією В. К. Присяжнюка, А. Б. Кондрашихіна, К. В. Савченка

Відповідальний за випуск: А. Б. Кондрашихін
Дизайн обкладинки О. С. Феріна

Підписано до друку 25.05.2014 р.
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Замовлення № 97-3/10. Наклад 100 прим.
Ум.-друк. арк. 7,35

Видавництво «Центр учбової літератури»
вул. Лаврська, 20, м. Київ
сайт www.cul.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2458 від 30.03.2006 р.